

GEBEDEN- EN COMMUNIEBONDEN
“**VLAANDEREN AAN CHRISTUS**”. Vóór de Eerste Wereldoorlog werd onder de studenten van het jezuïetencollege te Aalst op initiatief van pater **Desiderius A. Stracke** een Vlaamse bond opgericht. Elk lid van de bond verplichtte zich ertoe regelmatig te bidden voor de intenties van de wedergeboorte van Vlaanderen. Aan het IJzerfront voelde soldaat **Hilaire Gravez** de noodzaak om in de geest van het Leuvense **Amicitia** een morele en godsdienstige actie op touw te zetten voor de bescherming van het Vlaamse ideaal onder de frontsoldaten. Na **Cyriel Verschaeve** te hebben geraadpleegd, stichtte hij de Vlaamsche Gebedenbond, ook Communiebond genoemd. Ook **Ernest van der Hallen**, die met zijn familie naar Frankrijk was gevlucht en in 1914 via Engeland naar België kon terugkeren, stichtte op aansporing van **August Laporta** als leerling aan het Sint-Gommaruscollege te Lier een Gebedenbond. De leden verplichtten zich ertoe elke week een Heilige-Communie bij te wonen voor het welzijn van Vlaanderen. Zij werden hieraan herinnerd door een briefje met een speciale intentie, door een daartoe in elke klas aangewezen leerling ter hand gesteld. Dergelijke bonden floreerden onder meer in de jezuïetencolleges van Antwerpen en Turnhout. In Turnhout ontstond de bond onder niet-scholieren. De leden baden regelmatig het *Gebed voor Vlaanderen* (tekst van Verschaeve, goedgekeurd door Mgr. **Jan Marinis**), dat verspreid werd onder de soldaten aan de IJzer.

Naar het voorbeeld van de Gebedenbonden in Lier en Turnhout, werd door **Maria Brughmans** in 1917 te Antwerpen de Gebedenbond voor meisjes Vlaanderen aan Christus onder de leuze “Ons toekomt Uw rijk” opgericht. Hoewel de doelstellingen en organisatie overeenkwamen met de bonden in Lier en Turnhout, bestond er noch bij de stichting noch later enige samenwerking. De bond kwam om de drie maanden bijeen. De leden waren verdeeld in groepjes van zeven onder leiding van een “ijveraarder” en betaalden haar een maandelijkse bijdrage.

LITERATUUR: P. van der Heyde (= P. Nuyens), *De roeping van de student, Gedenkboek Ernest van der Hallen, voorman der jeugd*, 1958; – H. Verbanck, ‘De Katholieke Vlaamse Meisjesbeweging in de oorlogsjaren (1914-1918)’, in *WT*, jg. 40, nr. 4 (1981), p. 230-238; – L. Vos, *Bloei en ondergang van het AKVS*, 2 dln., 1982.

PIETER J.A. NUYENS* EN MARTINA DE MOOR